

โครงการพัฒนาองค์กรชุมชน
COMMUNITY ORGANIZATION
DEVELOPMENT PROJECT

“คนไร้บ้านจัดการตนเอง”

2544

2545

2546

2547

2551

2553

2554

2557

2559

2560

2561

ปัจจุบัน

ช่วงผลักดันแผนนโยบาย
เกิดการรวมกลุ่มเป็น
“กลุ่มคนไร้บ้าน”
และได้รับงบประมาณ
(ศตจ.ปชช.)

เกิดศูนย์คนไร้บ้าน
เป็นแห่งแรก ในชื่อ
“ชุมชนริมทางรถไฟคลีตัน”

เจรจาขอเช่าที่ดิน
จากการรถไฟ
เพื่อก่อสร้าง
ศูนย์คนไร้บ้าน

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติ
กรอบวงเงินตามแผนงาน
ภายใต้ยุทธศาสตร์
ศูนย์อำนวยการต่อสู้
เพื่อเอาชนะความยากจน
แห่งชาติ (ศตจ.)

เกิดศูนย์คนไร้บ้านจำนวน 3 แห่ง
“โครงการชุมชนใหม่คนไร้บ้าน”
โดยได้รับงบประมาณจาก พอช.
งบประมาณ 8.36 ล้านบาท

เกิดการสำรวจข้อมูลคนไร้บ้าน
โดยมูลนิธิพัฒนาที่อยู่อาศัย
สำรวจพบ 1,395 คน และ
กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
สำรวจพบ 3,676 คน

มีมติเห็นชอบงบประมาณสนับสนุน
“โครงการชุมชนใหม่คนไร้บ้าน”
งบประมาณ 52.7 ล้านบาท
โดยประสานการใช้ที่ดินของรัฐ

โครงการสนับสนุน
การสร้างที่อยู่อาศัยคนไร้บ้าน
“บ้านหลังแรก”
ได้รับการสนับสนุนร่วมจาก
มูลนิธิศูนย์ศึกษาที่อยู่อาศัยแห่งเอเชีย
โครงการบ้านมั่นคง
โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัย
ผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มคนไร้บ้าน
รวมเป็นเงิน 1.62 ล้านบาท

มีมติเห็นชอบ
ในการจัดซื้อที่ดิน
งบประมาณรวม
118.60 ล้านบาท
โดย พอช. ทำงาน
ร่วมกับเครือข่าย
คนไร้บ้าน

พอช. ได้รับจัดสรร
งบประมาณโครงการ
รวม 54.34 ล้านบาท
ดำเนินการใน 2 ศูนย์
คือ ศูนย์เชียงใหม่
และศูนย์ขอนแก่น

พอช. จัดสรรงบประมาณเพื่อสร้าง
ศูนย์พักคนไร้บ้าน ในพื้นที่
กรุงเทพฯ และ จ.ขอนแก่น
งบประมาณ 65.30 ล้านบาท
จัดสรรงบประมาณสร้าง
ที่อยู่อาศัยชุมชนใหม่คนไร้บ้าน
งบประมาณ 7.50 ล้านบาท
จัดสรรงบประมาณเสริมสร้าง
ความเข้มแข็งคนไร้บ้านและ
จัดทำข้อมูล 1.00 ล้านบาท
อนุมัติโครงการสร้างที่อยู่อาศัย
คนไร้บ้าน 2.50 ล้านบาท

ประสานการทำงานร่วมกับ
บ้านมิตรไมตรี บ้านเอื้อใจ
ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
พัฒนาคุณภาพชีวิตกับ สสส.
มีการจัดซื้อที่ดินเพื่อสร้าง
ศูนย์พักคนไร้บ้าน จ.ปทุมธานี
รวม 19.50 ล้านบาท

นิยาม คนไร้บ้าน

“คนไร้บ้าน” หรือคนที่ใช้ชีวิตในที่สาธารณะ มีสถานะที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง
ไม่ถาวร หรือพักอาศัยในที่ที่จัดหาไว้ชั่วคราวโดยรัฐ หรือองค์กรการกุศลต่าง ๆ
ปัจจัยสาเหตุที่ทำให้กลายเป็นคนไร้บ้าน มีทั้งเกิดจากปัญหาเชิงโครงสร้าง
และปัจเจกบุคคล อาทิเช่น ความยากจน ความขัดแย้งในครอบครัว
ตกงานซ้ำซาก ความพิการและสูงอายุที่อยู่เพียงลำพัง และพฤติกรรมส่วนตัว

สถานการณ์คนไร้บ้าน

มูลนิธิพัฒนาที่อยู่อาศัย ได้สำรวจไว้ในปี 2553 พบจำนวนคนไร้บ้าน
กว่า 1,395 คน ซึ่งแบ่งเป็นพื้นที่กรุงเทพมหานคร 1,093 คน
ขอนแก่น 136 คน และเชียงใหม่ 166 คน

ผลการดำเนินงาน

จากการสนับสนุนงบประมาณโดย พอช.

ศูนย์เชียงใหม่ 83 ครัวเรือน

3068

ก่อสร้างแล้วกว่า 95%
เตรียมพร้อมเข้าที่อาศัย

ศูนย์ขอนแก่น 120 ครัวเรือน

2478

ผ่านการซื้อที่ดิน
และออกแบบแล้ว

ชุมชนใหม่คนไร้บ้าน

อยู่ระหว่างการพัฒนา
ปรับปรุงซ่อมแซม

ศูนย์คนไร้บ้านบางกอกน้อย (สุวิทย์ วิฑนุ)

2.00 ล้านบาท
ปรับปรุงแล้วเสร็จ

ศูนย์รังสิต 120 ครัวเรือน

อยู่ระหว่างการพัฒนา
ออกแบบก่อสร้าง

กระบวนการทำงานจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพคนไร้บ้าน
สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(พอช.) ร่วมกับ เครือข่ายคนไร้บ้าน สลัมสี่ภาค
P-MOVE และภาคีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ทำความรู้จัก สร้างความสัมพันธ์ และความไว้วางใจ
- วิเคราะห์ปัญหา สร้างความเชื่อมั่น
- ความเชื่อมั่น เกิดเป็นความสำเร็จ
- สร้างเครือข่าย ทำงานร่วมกัน ทั้งกับภาครัฐและภาคประชาชน

แนวความคิด

“มีที่อยู่ที่ถูกหลักอนามัย มีที่นอน ที่ทำมาหากิน
มีใจช่วยเหลือกัน และไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง
ศูนย์พักคนไร้บ้าน = “ศูนย์ตั้งหลักชีวิต”

เป้าหมาย

“ฟื้นฟูศักยภาพบุคคลและสร้างชุมชนคนไร้บ้าน”
ช่วยเหลือให้คนไร้บ้านกลับคืนสู่ชุมชนและสังคม
การพัฒนา “ศูนย์คนไร้บ้าน” ดำเนินการโดยเครือข่าย
คนไร้บ้าน ให้มีการดำรงชีวิตประจำวันที่ดีขึ้น
และมีการดำเนินกิจกรรมการพัฒนา
คุณภาพชีวิตในด้านต่าง ๆ